

Bronchoscopie in tijden van SARS-COV-2 pandemie
19 maart 2020

Beste collega's

Als handreiking in deze woelige tijden delen we graag met u de standpunten en adviezen van onze collega's (ondersteund door de WABIP, AABIP en ook mede gebaseerd op de adviezen van onze Nederlandse collega's MDL artsen – zie bijlagen) met betrekking tot bronchoscopie.

1. Er is geen plaats voor bronchoscopie of BAL in de primaire diagnostiek voor COVID19. Deze diagnose dient gesteld te worden conform de richtlijnen o.b.v. PCR op een neus/keel swab of sputum. Bij twijfel kan een low-dose CT thorax kan hierbij ook een rol spelen, volg uw lokale protocol / stem dit af met uw radiologen.
2. Indien geïndiceerd voor andere redenen moet een BAL bij een COVID19 positieve of daarvoor verdachte patiënt als hoog-risico ingreep beschouwd worden door aerosolvorming. Indicatie stelling voor en besluit vorming o.b.v. bronchoscopie uitkomsten dienen wel doordacht te worden. We adviseren strikte isolatie maatregelen rondom de procedure Dus FFP2-masker, spatbril, beschermende jas met lange mouwen en reinigen van apparatuur conform lokaal protocol.
3. Oncologische diagnostiek/ staging categoriseren we niet als electief, en kan doorgang vinden zolang lokaal aan de randvoorwaarden voor het veilig uitvoeren van bronchoscopie, EBUS, EUS etc. voldaan kan worden (voor- en nazorg, anesthesiologische ondersteuning). Screen deze patiënten voor komst naar het ziekenhuis EN ter plekke op keelpijn, luchtweg klachten en temperatuur. Bij twijfel over actieve COVID-besmetting bij deze patiënten diagnostiek uitstellen, kweken volgens uw lokale ziekenhuis protocol of alternatieve manieren van weefseldiagnostiek overwegen. Let hierbij ook op de door de [SON](#) gedeelde adviezen tav opstarten van oncologische behandelingen.
4. Wees zuinig op uw materialen voor bescherming in deze tijden van schaarste, beperk het aanwezige personeel op uw scopie-kamer tot het essentiële minimum. Volg de updates lokaal over mogelijkheden voor reiniging en hergebruik van mondmaskers.
5. Volg de laatste richtlijnen RIVM: <https://lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19>

Namens de sectie Pulmonale Interventies NVALT

Erik van der Heijden

Hans Daniels

Dirk-Jan Slebos

Jouke Annema